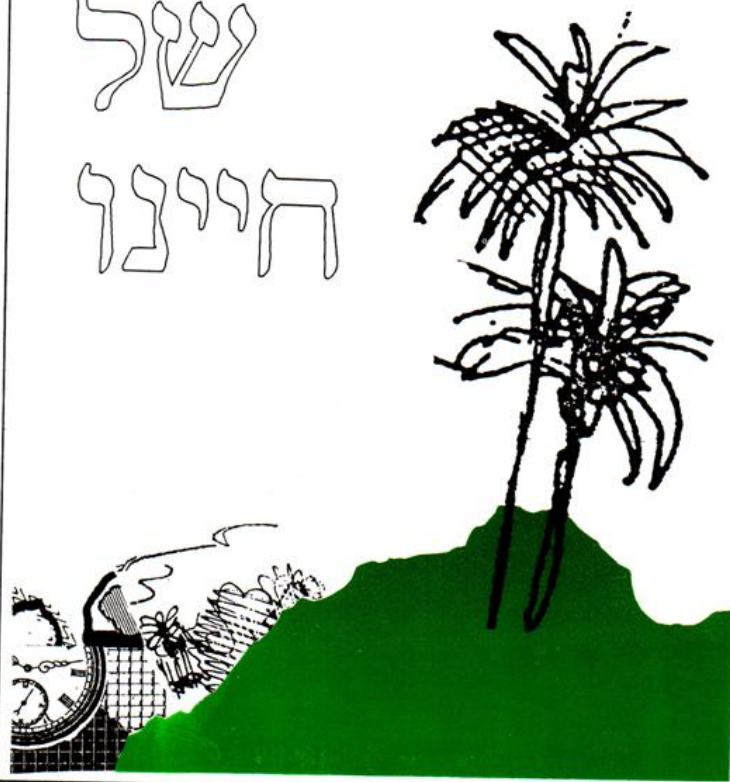

הימים

הירוקים

של

חיינו

חולמים ומגשימים

קטעי יומן שניכתבו על-ידי "הקבוצה האמריקאית", קבוצת נערים יהודים בדטרויט, בימים של טרם עלייה - שלהי התיכון - ימי הכשרה עצמית, רוחנית וגופנית, לקראת הגשמת חלום הציוני - בניית הארץ.

היומן מתייחס לתאריכים של סוף טבת התרפ"ז - תחילת תשרי התרפ"ח - 1929 - 1930. החל להיכתב כדו"ח על פגישות הקבוצה, שנערכו כל-פעם בבית הוריו של אחד החברים ונקטע/דעך לפני הליכתם להכשרה.

מתוך התכוננות נפשית לעלייה, התאמצו לדבר עברית, שלא היתה שפת אימם, וכך גם כתבו ביומן (להוציא קטעים מעטים שנכתבו במקור באידיש ותורגמו על-ידינו).

נציין עוד שמרבית היומן מובא ככתבו וכלשונו בעברית, ללא תיקוני "שגיאות", כדי לשמר את הטעם של ה"עברית המדוברת" של אותם הימים.

סממן אופייני להתלבטות שעברו החברים מצאנו בקטע שמופיע בסוף הקובץ (נכתב במקור באידיש ע"י אחד החברים), ממנו שאבנו את השם לכל היומן כולו - "הימים הירוקים של חיינו".

האם ימשיכו ה"ימים הירוקים של חיינו" דאו? האם לא השתנינו מאז? האם כבר התגברנו על ימי נעורינו. צריך לחפש את היציב והחיובי בחיינו, כי אז נהיה הרבה יותר מאוחדים ומבינים יותר איש את רעהו.

צריך ללמוד מהשגיאות ולהיות יותר בשלים, לא נאיבים. לחנך את המתייאשים והרומנים. היינו גוש פאסיבי, היינו נתונים להלכי רוח שונים.

צריך להמשיך בריקמה שלנו ליצור משהו חדש, ראשוני. האם זה אפשרי?

צריך לחפש פשרות, לאן פונים? על מה אנו חולמים? פנינו לעתיד.

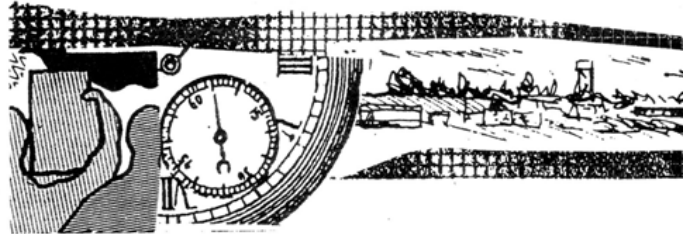

נראה שההחלטה לכתוב ספר על חיי הקבוצה לא נפלה ביום אחד. סביר להניח שהייתה מתברת בה נירשמו הגיגים ללא סדר זמן ומקום, והיא ה"בסיס" ליומן שניכתב חודשים מאוחר יותר. אפשרי גם שהיו מחברות נוספות לפני ואחרי שאבדו עם הזמן, אם בגלל בלאי, ואם בגלל שהחברים לא ראו לנכון לשמור עליהן ל"דורות הבאים". זו הסיבה שאין ביומן התחלה כרונולוגית והוא נפתח כאילו מהאמצע.

כשמשה זמיר ז"ל, שהיה השומר האחרון על היומן הזה, הלך לעולמו, "גילינו" את היומן בעיזבונו, התודענו ליופיו, למקוריותו וחשיבותו הרבה לנו - לבנים הממשיכים.

ראינו לנכון להוציאו בדפוס ולשומרו מפני שיני הזמן שכילו בו ללא רחם.

זהו אם-כן יד ושם לחולמים באמריקה והמגשימים בארץ-ישראל "הקבוצה האמריקאית", ממניחי היסוד לקיבוץ רמת יוחנן.

עלינו להתמסר ולהקדיש את כל כוחותינו לבניין ארצנו בתור חלוצים כדי שנוכל להוציא לפועל גם את הדרישה העצמית וגם את התועלת לאחרים וזה תרגום האידיאל שלנו לעבודה ממשית לטובת הארץ. אבל ידעו גם-כן שבכדי להוציא לפועל את הקידום מוכרחים אנו להיות מזויינים היטב, היטב בהכשרה רוחנית וגופנית, שבלעדיה אין אנו שווים כלום. היות שאין לנו היכולת לנסוע לארץ-ישראל בעתיד הקרוב דחינו את זמן נסיעתנו לשנים אחדות, והשנים הללו מוקדשות להכנה רוחנית וגופנית לנסיעה ולעבודה.

כדי להשיג את השתכללות הזאת החלטנו להתעמק בידיעת המקצועות האלה וכל מה שמשממע מהם:

א. ידיעת הארץ: תחת המקצוע הזה תבוא ידיעת הארץ כמו שהיא עכשיו וכמו שהיא מתהווה - כתיבת הארץ, הישוב החדש, המצב החברתי והכלכלי, מצב הפועלים, התיישבות החלוצים וכו'.

ב. תולדות ארץ-ישראל: תחת המקצוע הזה נילמד את חיי גיבורי תנועת התחייה, תולדותיהם, מעשיהם ומחשבותיהם.

ג. דברי הימים: במקצוע זה נשתדל להביא את הדברים והעובדות האופייניים בדברי ימינו לכל עומקם ורוחבם, ביחוד אלה שיש להם שייכות כלשהיא לתחיית ארץ-ישראל. זאת תהיה התעמקות ביחוד בפילוסופיה של דברי ימינו בכדי להבין, אם נוכל, את פנימיותה של ההיסטוריה.

ד. חדשות יום-יום: כל חבר הינהו ער לכל המיקרים היומיומיים המתהווים בעולם העברי בכל רוחבו ובעולם התחייה בפרט. פעם בחודש נקדיש אסיפה לסקירה על המיקרים האלה, לזיכוח עליהם ולהבעת דעות החברים.

ה. מאמרי ביקורת: פעם אחת בחודש נקדיש אסיפה לקריאת מאמרי ביקורת ומאמרים על ארץ-ישראל וכל הנוגע לתחייה. זיכוח יבוא אחרי כל מאמר. בכלל, כל מה שיביא חבר לפני האסיפה, מתוך קריאתו, יקבל את תשומת-לב כל החברים. (המקצוע הזה, אם גם הקדשנו לו אסיפה, איננו מוגבל דווקא לאותה אסיפה, ובכל עת אפשר לחבר להביא לפני האסיפה דברים כעין אלו).

ו. ויכוח: באסיפה המוקדשה לוויכוח יביא חבר אחד לפני האסיפה דיסקוסיה של איזה עניין מתוך מחשבותיו, קריאתו, או על דבר שעשה עליו רושם מיוחד שהחברים ידברו עליו, יתווכחו ויביעו את דעותיהם. על פי התוכנית הזאת תהיינה לנו שש אסיפות לחודש, בכדי שהמחזור לא יארך יותר מדי. האסיפות תהיינה בכל יום ראשון בערב וביום חמישי בערב לסירוגין. בכל עת שיש הרצאה, או אסיפה, או דבר אחר שכדאי בעיני החברים לדחות בשבילו אסיפה או לשנות את זמנה ולהקדיש לו את זמנו, נדחה.

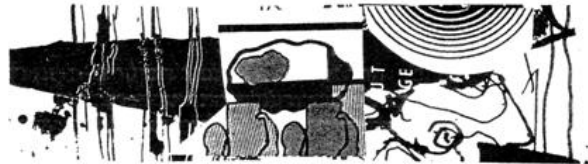
דרכנו תהיה להיות תמיד ביחד.

ח.מ.ה

התאספנו בפעם הראשונה במוצאי-שבת, כ' טבת, בחדרו של החבר מאיר, בבית הספר "מוריה". החבר דוב באר את ראשית צמיחת הרעיון במוחו והשפעת הקבוצה עליו עוד שהיה חבר בה, בפולניה. דיברנו בכלל על יסוד הקבוצה ומטרותנו. האסיפה נגמרה ונגמרה מפני שהנערים רצו להתחלק בערב זה. החלטנו להתאסף ביום הראשון.

בערב יום הראשון, כ"ח טבת, התאספנו שנית בביתו של מאיר. דוב המשיך את תיאור הקבוצה בפולניה, עבודתם ואסיפותיהם. הוא הביא עיתון קטן- "דרור", שהם הוציאו. השפות היו עברית, יהודית ופולנית. היה שם מכתב מעניין, מעורר לבבות, מאחד החברים מארץ-ישראל. דיברנו ביותר פרוטרוט על ייסוד האגודה, החברים וכו'. דעת החברים היתה לבלתי פרסם את מציאות הקבוצה, אם גם לא תהיה זאת אגודת סתר. האסיפה הזאת ואלו הבאות אחריה יהיו אסיפות הכנה לעבודתנו ולמילוי תקוותינו - הכנה נפשית ומוסרית לתפקיד הכביר המוטל עלינו בתור עברים, להשתלם בגוף וברוח בשביל עצמנו ובשביל עמנו.

הקבוצה ורובשוב

היש תואנה ליאוש בקבוצה?

בים של מים אנחנו ואין ביכולתנו להשיג את היבשה. מוחנו מלא אידיאליות ואין ביכולתנו להוציאה אל הפועל. נלחמים אנו נגד הזרם הבלתי נכנע.

האם נוכל לעמוד נגדו?

הסכר הראשון נגד הזרם היא הקבוצה.

עתה הגיעה השעה לשאול את עצמנו - קבוצתנו מה פעלה ומה פועלת? עד כמה האצילו החיים הקיבוציים השפעה על חיי הפרט? מיום ליום גוברת ובולטת השאלה - הנבראו החיים של הקבוצה?

אי-אפשר לענות על השאלות בהן או בלאו, אלא יש לנתח את המאורעות הבולטים בחיי הקבוצה ולראות אם נפתרו השאלות שהעלו המאורעות על סדר היום. המאורע הראשון היה ביאת רובאשוב לעירנו.

כבר לפני כמה חודשים היתה לנו הזכייה להתוודע אל אחד האנשים שממנו, מובטחים היינו, נוכל לשאוב את האמת על דבר תעודתנו בקבוצה. הלא זהו הח' רובאשוב, אחד מראשי "הסתדרות הפועלים" של ארץ-ישראל. לשימעו באו מיכלעווסקי, משה ומאיר. להיפך מנימוסי היהודים, הקדימו החברים והספיקו להיות נוכחים לאסיפה מאוחדת של "אגודת פועלי-ציון" והחלוצות פארבאנד.

סוף-סוף בא. לנגדנו הופיע איש ביניים, בן ארבעים או ארבעים וחמש שנים בערך. מלבושו היה שחור, ראשו נמלא תלתלים שחורים ופרועים שבעדם חלף את אצבעותיו הדקות והצנומות מרגע לרגע. צדעי ראשו עמוקים מאוד היו והגדילו את מצחו המקומט לגודל בלתי טבעי. עיניו הגדולות והשחורות הפיקו זיקי אש בהתלהבו בדיבור ופניו ואפו מהטיפוס היהודי.

"יהודי ארצי-ישראלי", השתוממתי בליבי לפני שומעי אותו מדבר. "כן. יהודי ארצי-ישראלי!" חשבתני בליבי אחרי שהתחיל לדבר.

באופן ריאליסטי תיאר את מצב הפועלים הציוניסטיים שנושלחו על-ידי הממשלה הרוסית לסיביריה. כציפורים אומללות כלואים המה ועוצרים בעדם לתת מהלך למירצם הבלתי חדל. המה - אוהבי החירות ואוהבי החופש. בקול מבשר אמר שניתנה הרשות לפדות כל נפש ונפש בעד מחיר שבעים פונטים.

בעד זה בא רובאשוב, לבקש עזרה כספית מהפרטיים. כל-כך נוגעת ללב היתה הקריאה לעזרה, עד שהצליחו לקבץ בין הקהל הקטן הזה יותר ממאה דולרים. אבל לא לשמוע אותו מדבר באנו, אלא לבקש עצות שלא יכולנו אנו לפתור.

אחרי ההרצאה חדרנו בין האנשים העומדים עליו, ניגשנו אליו, פשטנו את ידינו נגדו והתוודענו אליו בתור חברי קבוצה של חלוצים עתידים. אף-על-פי שהיה יגע מאוד מעמל הדיבור ואי השינה, וקדרות כמעט שכיסתה את פניו, אבל כשהתוודענו אליו ראיתי שפניו האירו וקיבל אותנו בסבר פנים יפות.

"מענין מאוד" היו המילים הראשונות. "גרעין החלוציות הוא עבודה, וגרעין העבודה הוא השתכללות במקצוע ידוע אחד" היו המילים האחרונות. אין צורך להגיד מה שאמר בין לבין אבל הדגשה מודגשה הדגיש על המילה "מקצוע", או בבגאות או בחקלאות - "הכשרה גופנית". מסרנו את ה"צוואה" ליתר החברים באסיפה הבאה. מה היה המענה? הפתרון? אנחנו באמריקה. יש לכל אחד מאיתנו דאגות משלו, אחריות משלו שאי-אפשר להזניחן ולוותר עליהם.

האם זה הוא הפתרון לאידיאלנו?
היש תואנה ליאוש בקבוצה?

ח.מ.ה.

